

L Ö G

63

29. marz

um lögskráningu sjómanna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Um lögskráningarskyldu og lögskráningarstjóra.

1. gr.

Lögskráning sjómanna er tvenns konar: lögskráning í skiprúm og lögskráning úr skiprúmi.

2. gr.

Skylt er að lögskrá alla þá menn, sem ráðnir eru til starfa á íslenskum skipum, sem eru 12 rúmlestir brúttó eða stærri.

Þó þarf eigi að lögskrá:

- a. leiðsögumenn,
- b. eftirlitsmenn með farmi,
- c. verkamenn, er vinna eiga að feringu eða affermingu í höfnum innanlands, þó að þeir fari með skipinu, enda séu þeim ekki ætluð önnur störf á skipinu.

3. gr.

Lögreglustjórar eru lögskráningarstjórar hver í sínu umdæmi. Utan heimilisþinghár sinnar er þeim heimilt að fela hreppstjórum að annast lögskráningar.

Samgöngumálaráðuneytið getur skipað sérstaka lögskráningarstjóra á þeim stöðum, þar sem ástæða þykir til að létta því starfi af lögreglustjóra. Einnig er lögreglustjóra heimilt að skipa fulltrúa innan heimilisþinghár sinnar til að framkvæma lögskráningar á hans ábyrgð, ef þess gerist þörf.

Þar sem eigi er öðruvísi ákveðið í lögum þessum, fer lögskráning fram í því umdæmi, sem skipið þá er statt í.

4. gr.

Lögskrá skal í skiprúm:

1. Hvert sinn, er nýr maður eða áhöfn er ráðin á skip.
2. Í fyrsta sinn á hverju almanaksári, er skip er afgreitt eða byrjar ferð frá héraðslendi höfn, enda þótt engin breyting verði á skipshöfn eða ráðningarkjörum hennar.
3. Hvert sinn, er nýr maður er ráðinn erlendis á íslenskt skip. Skal þá íslenskt sendiráð eða ræðismaður lögskrá á skipið, ef til næst. Sendiráð eða ræðismaður skal síðan þegar tilkynna hina nýju lögskráningu með símskeyti til lögskráningarstjóra þess, sem lögskráði á skipið um næstu áramót á undan.
Sé ekki unnt að ná til sendiráðs eða ræðismanns, en ráða verði mann á íslenskt skip erlendis, skal skipstjóri þegar tilkynna það til lögskráningarstjóra þess, sem lögskráði á skipið um næstu áramót á undan.
4. Hvert sinn, er sjómenn eru ráðnir hér á landi í skiprúm á íslensku skipi, sem statt er erlendis, skulu þeir lögskráðir, áður en þeir fara af landi burt, og fer lögskráning þá fram þar, sem ráðningarsamningur er gerður við þá.
5. Hvert sinn, er íslenskur sjómaður er ráðinn á erlent skip hér á landi.

63

29. marz

Lögskrá skal úr skiprúmi í hvert sinn, er vist manns lýkur á skipi, hvort sem hann er leystur úr skiprúmi, strýkur af skipi, andast í vistinni eða fer með öðrum hætti af skipi. Fari hann af skipi í hérlendri höfn, fer lögskráning fram þar, en ella með sama hætti og um getur í 3. lið 4. gr., um lögskráningu í skiprúm.

5. gr.

II. KAFLI

Um lögskráningu á skip, önnur en fiskiskip.

6. gr.

Eigi má skipstjóri leggja skipi úr höfn, nema allir skipsmenn, sem skylt er að lögskrá skv. 2. gr., hafi verið lögskráðir í skiprúm.

Er skipstjóra skylt að sjá um, að skipverjar séu lögskráðir í skiprúm og úr skiprúmi. Nú er svo ástätt sem segir í 4. lið 4. gr. og er skipstjóri eigi staddur þar, sem lögskráning á að fara fram, og skal þá útgerðarmaður sjá um, að lögskráð sé.

7. gr.

Við lögskráningu í skiprúm skal skipstjóri afhenda skráningarstjóra:

1. Skipstjóraskírteini sitt.
2. Mælingarbréf skipsins og haffærisskírteini.
3. Atvinnuskírteini þeirra manna, er lögskráðir eru og skírteini þurfa að lögum til þess að mega gegna stöðu þeirri á skipinu, sem þeir eru ráðnir til.
4. Skipshafnarskrá og aukaskrá, ef hún hefur verið gerð.
5. Viðskiptabækur og sjóferðabækur þeirra manna, er lögskráðir skulu.

Við lögskráningu úr skiprúmi skal skipstjóri leggja fram skipshafnarskrá og sjóferðabækur.

8. gr.

Þegar skipsmenn allir eru skráðir í senn, skv. 2. lið 4. gr. eða endranær, skal skipstjóri láta gera skipshafnarskrá í tveimur samhljóða eintökum. Samgöngumálaráðuneytið ákveður gerð skipshafnarskrár.

Nú eru nýir menn lögskráðir í skiprúm, eftir að skipshafnarskrá er gerð, og skal þeim þá bætt við á skrána, meðan hún endist, en á aukaskrá, sé hún fullrituð, og skal þess þá getið í aðalskránni, að aukaskrá hafi verið gerð.

9. gr.

Um viðskiptabækur og sjóferðabækur skipsmanna fer eftir ákvæðum sjómanna-laga og laga um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum svo og reglugerða þeirra, er settar eru samkvæmt þeim lögum.

10. gr.

Þegar lögskráð er í skiprúm samkv. þessum kafla, skulu menn þeir, er lögskráðir skulu, mæta sjálfir hjá lögskráningarstjóra ásamt skipstjóra, eða útgerðarmanni eða umboðsmanni hans, er svo stendur á sem segir í niðurlagi 6. gr.

Nú er sá maður, er lögskráður skal, ráðinn á skip af öðrum en skipstjóra eða útgerðarmanni, og skal þá sá maður, er réð hann, mæta við lögskráningu hans og undirrita ráðningarsamninginn í skipshafnarskrá og viðskiptabók.

11. gr.

Þegar lögskráð er í skiprúm, skal lögskráningarstjóri lesa upp ráðningarsamninginn í viðskiptabókinni eða skipshafnarskránni fyrir þeim, sem lögskráður skal. Ef lögskráningarstjóri telur samninginn ekki að öllu leyti í samræmi við gildandi

kjarasamninga viðkomandi stéttarsamtaka, skal lögskráningarstjóri benda aðila 63 á það og spyrja hann að því, hvort hann sé samþykkur samningnum. Sama gildir, 29. marz ef lögskráningarstjóra virðast einhver ákvæði í samningnum óvenjuleg eða frábrugðin því, sem almennt tíðkast, og skal hann þá benda aðilum á þau. Vilji báðir aðilar þrátt fyrir það hlíta samningnum, eins og hann er, skal lögskráning fara fram, ef samningurinn brýtur eigi í bága við lög, en lögskráningarstjóri skal þá rita athugasemd í viðskiptabókina og á skipshafnarskrána um það, hvað honum þótti athugavert við samninginn.

12. gr.

Þegar skipstjóri og menn þeir, sem lögskrá skal, hafa undirritað ráðningarsamninginn í viðskiptabók og skipshafnarskrá, skal skráningarstjóri afhenda skipstjóra annað eintak skipshafnarskrár með áritun sinni ásamt þeim skjölum, sem framlögð voru, áður en skráning hófst, sbr. 7. gr., en varðveita sjálfur hitt eintak skipshafnarskrárinnar.

13. gr.

Nú fer lögskráning á hluta skipshafnar eða allri skipshöfn síðar fram í öðru umdæmi en þar, sem samrit skipshafnarskrár, er lögskráningarstjóri hélt eftir, er skráð var skv. 2. lið 4. gr., er geymt, og skal þá lögskráningarstjóri sá, er síðar lögskráir, halda eftir samriti af því, sem ritað er á samrit skipstjóra, eða auka-skrá, hafi hún verið gerð, við hina síðari lögskráningu. Skal lögskráningarstjóri sá, er síðar lögskráir, þegar senda þeim, er lögskráði á skipið í ársbyrjun sama ár, afrit af hinni nýju lögskráningu og hann færa það á frumrit það, sem er í hans vörzlu, ásamt viðeigandi athugasemd.

Nú skýrir skipstjóri frá því við lögskráningu, að skipshafnarskrá sín sé glötuð, og lögskráningarstjóri hefur eigi samrit hennar, og skal þá lögskráningarstjóri leggja fyrir skipstjóra að láta gera nýja skipshafnarskrá. Skal lögskráningarstjóri þá rannsaka, hvort hin nýja skrá sé rétt, með samanburði á henni við viðskiptabækur skips-manna og önnur skilríki þeirra og með því að láta þá sjálfa skýra frá ráðningarkjör-um sínum. Eigi að lögskrá alla skipsmenn úr skiprúmi, þarf að gera nýja skrá, en lögskráningarstjóri skal þá rannsaka þau atriði, er lögskráningin gefur tilefni til, með þeim hætti, er áður var sagt.

14. gr.

Þegar lögskráð er úr skiprúmi, skulu þeir menn, sem skrá á úr skiprúmi, mæta með sama hætti og lýst er í 10. gr., ef þeir óska þess og eigi tálma veikindi eða önnur forföll.

Óheimilt er að lögskrá úr skiprúmi nema frá þeim degi að telja, er slíkrar skráningar er óskað, nema fyrir liggi yfirlýsing frá þeim skipverjum, sem þannig á að lögskrá úr skiprúmi, um, að þeir séu því samþykkir.

Geti sjómaður eigi tekið á móti sjóferðabók sinni eða viðskiptabók, er hann er lögskráður úr skiprúmi, skal afhenda þær lögskráningarstjóra til varðveislu og ráðstöfunar.

Um kaup skipverja, sem haldið er eftir samkvæmt 63. gr. sjómannalaga, fer eftir 70. gr. sömu laga.

III. KAFLI

Um lögskráningu á fiskiskip.

15. gr.

Um lögskráningu sjómanna á skip, sem stunda hvers konar fiskveiðar, gilda sömu ákvæði, er gilda um lögskráningu sjómanna á skip, sem ekki stunda veiðar, með þeim undantekningum, sem greinir í þessum kafla.

63

29. marz

Við lögskráningu á skip þau, er um ræðir í þessum kafla, skulu allir þeir menn, sem lögskrá á til þeirra starfa á skipinu, sem sérstök réttindi þarf til að gegna lögum samkvæmt, mæta hjá lögskráningarstjóra og undirrita skipshafnarskrá á sama hátt og lýst er í II. kafla.

Við lögskráningu þá, er um getur í 2. lið 4. gr., skulu allir skipverjar mæta hjá lögskráningarstjóra og undirrita skipshafnarskrá. Sama gildir, ef ákvæði í ráðningarsamningum eru ekki í samræmi við almenna samninga, sem í gildi eru um veiðar þær, sem skipið á að stunda, eða slíkir samningar ekki í gildi.

Að öðru leyti en um getur í næstu málsgrein hér á undan er skipverjum, sem ekki eru ráðnir til réttindastarfa á skipi, eigi skylt að mæta við lögskráningu og undirrita skipshafnarskrá þar. Þó getur sérhver þeirra krafizt þess að vera viðstaddur, er hann skal lögskráður, og er skipstjóra þá skylt að heimila það.

17. gr.

Nú fer lögskráning fram með þeim hætti, sem um getur í 16. gr., enda sé ekki um að ræða lögskráningu samkvæmt 2. lið 4. gr., og skal þá skipstjóri færa á skipshafnarskrá við lögskráningu nöfn þeirra manna, er hann hefur ráðið á skipið og eigi er skylt að mæti sjálfir við lögskráningu, auk nafna þeirra, sem skylt er að vera viðstaddir eða eru það að eigin ósk. Jafnframt skal skipstjóri rita í skipshafnarskrá aðrar þær upplýsingar um ráðna skipverja, sem lögskrá á, en eigi eru viðstaddir, sem tilskilið er, þ. á m. um ráðningarkjör.

Síðan skal skipstjóri, svo fljótt sem auðið er, sjá um, að þeir skipverja, sem hafa ekki undirritað skipshafnarskrána, riti nafn sitt á réttum stað á eintak það, er skipstjóri fær af skipshafnarskrá.

18. gr.

Nú ber svo til, að leggja þarf fiskiskipi úr höfn til veiða á þeim tíma, er skrifstofa lögskráningarstjóra er lokuð, og ekki unnt að ljúka lögskráningu á venjulegan hátt, en lögskrá þarf einn mann eða fleiri í skiprúm, og er þá heimilt, að þeir fari með skipinu án venjulegrar lögskráningar, enda hafi viðkomandi réttindi til þeirra starfa, sem hann er lögskráður til, og skipstjóri eða útgerðarmaður tilkynni lögskráningarstjóra nöfn mannanna og annað, sem honum ber að skýra frá við almenna lögskráningu. Tilkynningin skal vera skrifleg og hafa borizt lögskráningarstjóra eigi síðar en 24 klst. eftir brottför skipsins á þar til gerðu eyðublaði eða í símskeyti.

Sama gildir, ef einn eða fleiri menn eru ráðnir á skip, eftir að almenn lögskráning samkv. 16. gr. hefur farið fram.

19. gr.

Þegar skip lætur úr höfn með einn eða fleiri skipverja, sem ekki hafa verið lögskráðir á venjulegan hátt, sbr. 18. gr., skal skipstjóri, jafnframt því sem hann sér um, að nöfn og upplýsingar séu sendar lögskráningarstjóra, færa nöfn mannanna og annað, sem skrásetja ber við lögskráningu, á eintak það af skipshafnarskránni, sem er í skipinu. Skulu þeir, sem þannig eru lögskráðir, samþykkja lögskráninguna með áritun sinni á skipshafnarskrána.

Við næstu lögskráningu skal skipstjóri leggja eintak það af skipshafnarskránni, sem í skipinu er, fyrir lögskráningarstjóra, og skal þá bera hana saman við frumeintak lögskráningarstjóra og þær tilkynningar, sem honum hafa borizt. Enn fremur skal lögskráningarstjóri athuga, hvort allir þeir, sem mættu ekki við lögskráningu hjá lögskráningarstjóra eða lögskráðir hafa verið síðar samkvæmt 18. gr., hafa áritað eintak skipstjóra af skipshafnarskrá. Að athugun lokinni ritar lögskráningarstjóri niðurstöður sínar í eintak það af skipshafnarskránni, sem er í hans vörzlum.

IV. KAFLI

Almenn ákvæði.

63

29. marz

20. gr.

Lögskráningarstjóri skal gæta þess, að skilríki þau öll, sem nefnd eru í 7. gr., séu fyrir hendi, er lögskráð er. Hann skal og gæta þess, að ritað sé í skipshafnarskrá og í viðskiptabók allt það, er þar skal ritað lögum samkvæmt, og að eigi sé ósamræmi milli þeirra. Komist hann að raun um, að misbrestur sé á þessu, skal eigi lögskráð fyrr en úr því er bætt, en ella ritar hann vottorð sitt um lögskráninguna á skjöl þessi.

Þegar lögskráð er í skipprúm, skal lögskráningarstjóri einnig rannsaka, hvort nokkuð í framlögðum skjölum sé því til fyrirstöðu, að menn þeir, sem skráðir skulu, megi vera á skipinu eða í þeirri stöðu, sem þeir eru ráðnir til. Reynist einhverju áfátt í þessu efni, skal hann neita að lögskrá þá menn, sem svo er ástatt um.

21. gr.

Lögskráningarstjóri skal jafnan, er lögskráning fer fram, rannsaka, hvort farið hefur verið eftir fyrirmælum laga um lögskráningu. Ef ætla má, að lögbrot hafi verið framið, skal hann gera þær ráðstafanir, sem með þarf, til þess að ábyrgð verði komið fram fyrir brotið. Nú er lögskráningarstjóri eigi jafnframt lögreglustjóri, og skal hann þá tafarlaust tilkynna hlutaðeigandi lögreglustjóra þessa mála-vexti.

22. gr.

Nú verða skipstjóraskipti á íslenzku skipi, og skal lögskráningarstjóri þá kveðja báða skipstjórana til sín, ef þess er kostur. Skal þá afhenda hinum nýja skipstjóra öll skjöl, þau er skipinu eiga að fylgja og fyrirrennari hans hafði undir höndum, jafnframt því að hann er lögskráður á skipið.

23. gr.

Lögskráningarstjóra er skylt að hafa jafnan nægar birgðir af viðskiptabókum sjómanna, sjóferðabókum og skipshafnarskrám. Ef skipstjóri óskar þess, er lögskráningarstjóra skylt að fylla skjöl þessi út fyrir hann.

Fyrir störf þau, er lögskráningarstjóri innir af höndum samkvæmt lögum þessum, svo og fyrir viðskiptabækur, sjóferðabækur og skipshafnarskrár skal greiða gjald samkvæmt gjaldskrá, er samgöngumálaráðuneytið setur. Lögskráningarstjóri innheimtir gjöld þessi, og renna þau í ríkissjóð. Gjald fyrir sjóferðabók greiðir hlutaðeigandi sjómaður sjálfur, en önnur gjöld greiðir skipstjóri fyrir hönd útgerðarmanna.

24. gr.

Lögskráningarstjóra ber að sýna alla lipurð um lögskráningu utan venjulegs skrifstofutíma, þegar nauðsyn krefur. Í Reykjavík skal lögskráningarstjóri sinna lögskráningu alla virka daga frá kl. 9 árdegis til kl. 5 síðdegis, og á helgum dögum, öðrum en föstudeginum langa og fyrra helgidegi stórhátíða, frá kl. 4 til kl. 6 síðdegis.

25. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, allt að kr. 10 000.00, enda liggi ekki þyngri refsing við brotinu samkvæmt öðrum lögum. Sektirnar renna í ríkissjóð.

26. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið með að hætti opinberra mála.

63

27. gr.

29. marz

Lög þessi öðlast þegar gildi, og jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 53 19. maí 1930, um lögskráningu sjómanna.

Gjört að Bessastöðum, 29. marz 1961.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

64

L Ö G

29. marz

um breyting á lögum nr. 48 frá 28. maí 1957, um landnám, ræktun og byggingar í sveitum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í síðari málsgrein 5. gr. laganna í stað orðanna „minnst 5 milljónir króna á ári“ komi: minnst 6.5 milljónir króna á ári.

2. gr.

26. gr. laganna orðist svo:

Til bygginga íbúðarhúsa á nýbýlum einstaklinga utan byggðahverfa og í byggðahverfum er heimilt að veita framlag allt að 40 þúsund krónur á hverju býli. Framlagið greiðist að hálfu, þegar hús er fókelt, og að fullu, þegar byggingu er lokið, enda hafi byggingarfulltrúi staðfest með vottorði, að fullnægt hafi verið settum skilyrðum um frágang byggingarinnar.

Til þessara ráðstafana leggur ríkissjóður fram minnst 2.0 milljónir króna árlega, í fyrsta sinn árið 1962.

3. gr.

41. gr. laganna orðist svo:

Til þeirra framkvæmda, er um getur í 38. gr., og til framkvæmda, er framlagsrétt fá samkvæmt lögum nr. 49 frá 11. júní 1960, greiðir ríkissjóður 6.0 milljónir króna á ári næstu 4 ár frá og með árinu 1962.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 29. marz 1961.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Ingólfur Jónsson.